

Po věcné stránce odpovídá však rozhodnutí odvolacího soudu zákonu a vývody dovolání nejsou s to, aby vyvrátily jeho správné závěry. Předpokladem legitimace nemanželského dítěte následujícím sňatkem jest, aby dítě, o jehož legitimaci jde, bylo zrozeno z manželky a zplozeno manželem, a to před jejich sňatkem (§ 161 obč. zák., Komentář Klangův u § 161, str. 899, Komentář Čs. obč. zák. Rouček-Sedláček u § 161, str. 817). Vyžaduje se proto zjištění, že manžel jest otcem legitimovaného dítěte. Důkaz o tom možno podati též již předcházejícím sporem o uznání otcovství anebo zápisem manžela jako otce do matriky. To se může státi již před sňatkem k žádosti otce, neb po sňatku k žádosti obou manželů, kteří prohlásí před matrikářem a dvěma svědky, že jsou rodiči dítěte, o jehož legitimaci jde. Podle křestního listu Marie N. ze dne 21. března 1934 byla právě na základě takového prohlášení žalobcova a jeho manželky ze dne 19. května 1912 vyznačena v matrice legitimace Marie N., neboť žalobce již před tím, dne 9. října 1908, pojal její matku za manželku. Žalobci nelze však nyní upíratí možnost, aby se sporem domáhal nesprávnosti a nepravdivosti svého prohlášení ze dne 19. května 1912 o tom, že jest otcem Marie N., a že je proto neúčinná i její legitimace potomním sňatkem. Jde totiž o rozřešení otázky soukromoprávní, zda dítě jest původu manželského či nemanželského, a rozřešení otázky té jest podle § 50 č. 1, 3 j. n. vyhrazeno soudům. Soudní výrok o manželském či nemanželském původu dítěte je pak podkladem pro opravu matriky. Bude právě na prvním soudě, aby posoudil na základě zjištění, která bude muset ještě učiniti, zda se žalobci podařil důkaz, že nemůže býti otcem Marie N., a že je nepravdivé jeho prohlášení před matrikářem a tudíž i nesprávný zápis v matrice. Při tom ovšem bude na soudě, aby náležitě přihlédl i k žalobcovu prohlášení ze dne 19. května 1912, jak vyplývá z křestního listu Marie N., a aby uvážil, zda postačí jeho vysvětlení o tom, jak k zápisu do matriky došlo. Jde o žalobu statusovou, z práva rodinného, pro niž není zákonem stanovena ani propadná, ani promlčecí lhůta. Třebas se při rozboru věci, zejména co do žalobního petitu a nutnosti žalovati opatrovníka a též co do důkazu vnucuje analogie s § 158 obč. zák., nejde tu o žalobu upravenou v § 158 obč. zák., a není proto žaloba ta vázána žádnou lhůtou, ježto se práva rodinná zásadně nepromlčují (§ 1481 obč. zák.).

Čís. 16192.

Dal-li vlastník nemovitosti v zástavu svou nemovitost pro celou pohledávku věřitele, pokud měl na ni právo z dlužního úpisu, tedy také podle valutové doložky v ní obsažené, jest věřitel povinen vydati dlužníku výmaznou kvitanci jen tehda, je-li zaplácena celá jistina s příslušenstvím, tedy i ona částka, kterou mu soud přiznal podle valutové doložky jako součást jistiny.

(Rozh. ze dne 11. června 1937, Rv I 1170/36.)

Žalobkyně se na žalované domáhá, aby bylo uznáno právem, že žalovaná jest povinna vydati a žalobkyni odevzdati výmazné prohlášení toho obsahu, že potvrzuje žalobkyni příjem částky 294.899 Kč 65 h jako placení dlužné kapitálové částky 250.000 Kč s 6 $\frac{3}{4}$ % úroky od 22. ledna 1944 do 23. srpna 1934 v částce 9.890 Kč 65 h a částky 25.000 Kč ke krytí příslušenství (které jest žalobkyně podle dlužního úpisu daného v T.-Š. dne 11. ledna 1932 povinna nahraditi žalované na příslušenství), a že dává výslovné svolení, aby podle tohoto výmazného prohlášení mohl býti proveden vklad výmazu práva zástavního za pohledávku ze zápůjčky 250.000 Kč s 9% úroky, 7% úroky z prodlení a příslušenstvím až do nejvyšší částky 25.000 Kč ve vložce č. 140 pozemkové knihy T.-Š., anebo že žalovaná jest povinna svoliti k výmazu zástavního práva vloženého podle uvedeného dlužního úpisu v dotčené pozemkové knize za shora řečenou pohledávku s přísl., a to na podkladě skutkového děje vylíčeného v rozh. č. 16193 Sb. n. s. Žalobkyně, popřevši žalovanou uplatňovaný nárok na zhodnocení, nabídla dopisem svého zástupce z 20. srpna 1934 žalované z ruky do ruky proti vystavení a odevzdání odpovídajícího výmazného prohlášení, které zároveň zaslal, 275.000 Kč s 6 $\frac{3}{4}$ % úroky od 22. ledna 1934 k zaplacení dlužné kapitálové částky 250.000 Kč s úroky a částku 25.000 Kč ke krytí příslušenství, které jest žalobkyně podle dlužního úpisu daného v T.-Š. dne 11. ledna 1932 povinna nahraditi žalované na příslušenství. Dne 23. srpna 1934 složila pak u okresního soudu v T.-Š. 284.890 Kč 65 h k zaplacení dotčené pohledávky žalované. Žalovaná však odmítla vyhověti žádosti žalobkyně. Žaloba byla zamítnuta s o u d y v š e c h t ř í s t o l i c, n e j v y š š í m s o u d e m z t ě c h t o

d ů v o d ů :

V otázce, zda žalované přísluší také nárok, jež žalobkyně nazývá nárokem na zhodnocení, to jest 49.997 Kč, jehož se týká konečný rozsudek krajského soudu v L. ze dne 20. března 1935, č. j. Ck I 243/33-29, bylo rozhodnuto kladně nejvyšším soudem pod č. 16193 Sb. n. s., na něž lze poukázati také v této souzené rozepři, v níž jde o tytéž strany a tytéž právní zástupce, jak na to poukazuje sama žalobkyně v dovolání. Půjde tedy jen o to, zda lze žalobkyni přiznati žalobní nárok na vydání výmazné kvitance anebo na výmaz zástavního práva také za dotčeného konečného vyřízení v otázce valutové klauzule. Také na tuto druhou otázku odpověděly nižší soudy shodně, a právem záporně. Dovolatelčiny výtky vadnosti nebo neúplnosti řízení ve smyslu § 503 č. 2 c. ř. s. se vpravdě netýkají řízení před soudem odvolacím, nýbrž jenom jeho rozsudku. Stejně je tomu s výtkami rozporu se spisy, které nesměřují proti skutkovým předpokladům, jak to má na mysli § 503 č. 3 c. ř. s., nýbrž proti názorům odvolacího soudu nebo jeho skutkovým a právním závěrům, takže zbývá jenom otázka právního posouzení. Žalobkyně se snaží dovoditi nárok na vydání kvitance s výmazným prohlášením anebo na výmaz zástavního práva ze skutečnosti, že

svůj dluh dne 23. srpna 1934 složením u soudu podle § 1425 obč. zák. plně zaplatila po případě plně zajistila, že tak pohledávka žalované strany i s příslušenstvím zanikla, že zaniklo také zástavní právo a že smí tedy žádati výmaznou kvitanci anebo výmaz. Než složení u soudu nelze v souzeném případě podle zjištěných skutečností přiznati liberující účinek ve smyslu § 1425 obč. zák. Nepadá tu na váhu ani to, že k návrhu žalované došlo k částečnému rozsudku ze dne 30. června 1934, č. j. Ck I 243/33-28, když žalobkyně nežádala od žalované prostou kvitanci na nabízenou částku, nýbrž kvitanci s výmazným prohlášením, na základě něhož by byla mohla dosáhnouti výmazu zástavního práva pro celou pohledávku i s příslušenstvím, ačkoli v té příčině žalovaná z právních důvodů žalobkynin požadavek odmítala, a otázka byla již tehdy aspoň sporná. Když pak nyní bylo proti žalobkyninu stanovisku uznáno, že žalované příslušel také nárok na onen kapitálový doplatek, ono dohodnocení a zástavní právo pro dotčenou částku, padá — jak sama žalobkyně uznává — její námitka, že žalovaná jednala v úmyslu šikanosním. Ona otázka rozsahu zástavního práva a s ní souvisící výklad příslušenství a rozsahu i předmětu kauce, jež tu byla zřízena ve výši 25.000 Kč, bránila zřejmě žalované, aby přistoupila na žádost žalobkynina právního zástupce o souhlas s kvitancí. Je plně v souladu s obsahem dlužního úpisu, že žalobkyně dala do zástavy svou nemovitost pro celou pohledávku žalované, pokud na ni měl právo z dlužního úpisu, tedy také podle valutové doložky v ní obsažené, a pro onu částku, kterou jí soudy podle valutové doložky jako část kapitálu přiznaly. V tom se žalobkyni neděje újma, neboť v té příčině nemohla a neměla býti o rozsahu zástavního práva co do oné dohodnovací částky v pochybnostech. Proto se neprávem dovolává formálněprávních předpisů knihovního zákona. Není věci souzeného sporu řešiti otázku, zda a jaké účinky by měl zápis knihovní v tom znění, jak byl proveden, se zřením na valutovou doložku a na nároky, které z ní vznikly žalované jako zástavní věřitelce, na zadní knihovní věřitele, protože tu jde zatím jenom o přímý poměr mezi smluvními a spornými stranami, a ten jest posouditi podle předpisů občanského zákona. Ani poplatkové otázky nemají zde významu. Netřeba uvažovati ani o tom, zda by snad účelu, který strany v tomto případě sledovaly knihovním zajištěním, bylo možno dosáhnouti jiným způsobem, který považuje za správný zástupce dovolatelčin. Uzná-li se však s odvolacím soudem, že žalované přísluší zástavní právo také pro onu dohodnovací částku, padá nejen námitka šikaný, ale také všecko ostatní, co dovolatelka k odůvodnění žalobního nároku uvádí, jmenovitě tedy také, nastal-li případ, jaký má na mysli § 1416 obč. zák., kterážto otázka však není podstatná již také podle uvedených úvah o tom, zda byla žalovaná oprávněna odepřítí přijetí peněz za podmínek, jež při tom kladla žalobkyně. O tom, jaký význam mají žalobkyniny námitky opřené o to, že žalobkyně jest povinna plniti jen tehda, bude-li jí vydána kvitance s výmazným prohlášením, lze žalobkyni znova poukázati na to, co bylo v té příčině uvedeno ve sporu o placení (rozh. č. 16193 Sb. n. s.).